

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/201/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6313202434
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6313202434.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a sudcov Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci žalobcu CASH COLLECTORS SK, s.r.o., IČO: 44 703 015, so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava, právne zastúpeného Havel, Holásek & Partners, s.r.o., Advokátska kancelária, so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava, IČO: 36 856 584, proti žalovaným : 1/ T. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX/X, N., zastúpeného opatrovníčkou Oľgou Mlynárčikovou, tajomníčkou Okresného súdu Zvolen a 2/ Z. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX/X, N., právne zastúpenej JUDr. Dušanom Remetom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Masarykova 2, Prešov, v konaní o zaplatenie 4 581,75 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej 2/ proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 6C/288/2013-263 zo dňa 18. 12. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 4 581,75 € spolu s úrokom z úveru vo výške 2 272,71 € a úrokom z omeškania vo výške 2 238,52 €, ďalej úrokom z úveru vo výške 7,99 % ročne zo sumy 4 581,75 € od 15. 06. 2012 až do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 6 853,92 € od 15. 06. 2012 až do zaplatenia, a to všetko v splátkach po 100,-€ mesačne, vždy do 25-teho dňa v mesiaci, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia, pod hrozbou straty výhody splátok nezaplatením čo i len jednej z nich.

2. Vyššie uvedenú povinnosť uložil okresný súd žalovaným 1/ a 2/ titulom plnenia zo zmluvy o úvere uzavretej dňa 09. 12. 2008 medzi právnym predchodcom žalobcu (spoločnosť ISTROBANKA, a. s., neskôr Československá obchodná banka a.s.) a žalovanými 1/ a 2/. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia okresný súd uviedol, že predmetom žaloby je nárok žalobcu na zaplatenie pohľadávky s príslušenstvom z obchodnoprávneho vzťahu založeného zmluvou o úvere uzavretej dňa 09.12.2008, v dôsledku čoho na predmetný právny vzťah aplikoval ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ako aj ust. zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a ust. § 52 a nasl. OZ, keďže podľa neho ide aj o spotrebiteľský vzťah. Okresný súd dospel k právnemu záveru, že na otázku premlčania a vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru je nutné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže nebolo možné jednoznačne konštatovať, ktorá právna úprava (občianskoprávna alebo obchodnoprávna - pozn. odvolacieho súdu) pri vzniku právneho vzťahu by bola pre spotrebiteľov priaznivejšia. Námietku premlčania vznesenú žalovanou 2/ vyhodnotil ako nedôvodnú, konštatoval, že žaloba bola podaná na súd v štvorročnej premlčacej lehote.

3. Pokiaľ ide o zosplatenie úveru oznámené listom zo dňa 18.04.2010 vyhodnotil, že právny predchodca žalobcu postupoval pri zosplatení úveru v súlade Obchodným zákonníkom ako i Občianskym zákonníkom, a súčasne bola splnená podmienka ustanovená § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a to, že žalovaní boli pred zosplatením vyzývaní na úhradu dlžnej pohľadávky, čo vyplýva z obsahu

samotného oznámenia o zosplatnení, aj z rozhodovacej praxe súdu. Keďže listinný dôkaz o doručení oznámenia vo vzťahu k žalovanej 2/ žalobca súdu nepredložil, okresný súd konštatoval, že voči žalovanej 2/ nastali účinky zosplatnenia až dňom, kedy jej bola doručená žaloba spolu s oznámením o zosplatnení úveru, t. j. dňom 02.08.2013.

4. Okresný súd sa nestotožnil s právnym názorom žalovanej 2/ o neplatnosti zmluvného dojednania o zosplatnení úveru uvedeného v bode 11 čl. IV Zmluvy o úvere z dôvodu jeho neprijateľnosti ako zmluvnej podmienky. Uvedené dojednanie podľa neho nevyvoláva medzi účastníkmi zmluvného vzťahu hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, navyše právny predchodca žalobcu pri zosplatnení úveru nepostupoval v zmysle uvedeného dojednania, ale k zosplatneniu úveru pristúpil až 15.04.2009, keď boli žalovaní v omeškani s oveľa vyššími sumami splátok a za dlhšie obdobie.

5. Ohľadne aplikácie zákona č. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch konštatoval, že zmluva bola uzavretá v súlade s týmto zákonom, bez zistených neprijateľných podmienok, so všetkými náležitosťami v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z.. Údaje v nej nie sú uvedené nezrozumiteľne, ani neúplne. Na základe vyššie uvedeného po tom, čo súd dospel k záveru, že nárok žalobcu je dôvodný, zaviazal žalovaných 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 4.581,75 €, predstavujúcu rozdiel medzi poskytnutou sumou úveru a úhradami žalovaných na istinu úveru tak, ako to vyplýva z predloženého výpisu žalobcu (č.l. 97 spisu). Súd zároveň priznal žalobcovi zmluvné úroky dojednané v zmluve o úvere z dlžnej istiny, a to v kapitalizovanej výške podľa vyčíslenia v predloženom výpise na č.l. 97 spisu a následne zo sumy 4.581,75 € od 15.06.2012 do zaplatenia, keď z príslušných ustanovení Obchodného zákonníka vyplýva, že dlžník je povinný úroky platiť za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov, teda do zaplatenia. V prípade zosplatnenia úveru ustanovenie § 506 Obchodného zákonníka po odstúpení od zmluvy požaduje vrátenie nielen dlžnej sumy, ale aj úrokov ako ceny poskytnutých peňazí.

6. Nakoľko sa žalovaní 1/ a 2/ dostali s plnením peňažného záväzku do omeškania, žalobcovi vznikol podľa okresného súdu aj nárok na úrok z omeškania, Nestotožnil sa s právnym názorom žalovanej 2/, že nie je možné požadovať úrok z omeškania zo zmluvného úroku. Mal za to, že zmluvný úrok je v tomto prípade osobitnou peňažnou náhradou súvisiacou s poskytnutím finančných prostriedkov, teda nejde o sankciu, ale peňažný nárok, ktorý predstavuje cenu poskytnutého plnenia zo strany bankového domu, pričom táto cena musí byť vrátená spolu s poskytnutým plnením (§ 369 Obchodného zákonníka). Vzhľadom na nepriaznivú finančnú situáciu žalovanej 2/ a skutočnosť, že pobyt žalovaného 1/ bol v čase, kedy okresný súd vo veci samej rozhodol, neznámy, povolil súd žalovaným 1/ a 2/ splácať dlh v splátkach po 100,-€ mesačne.

7. O trovách konania rozhodol okresný súd v zmysle § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku platného a účinného do 30. 06. 2016 (ďalej v texte „O. s. p.“).

8. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná 2/, ktorá navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie, alternatívne, aby rozsudok zmenil a žalobu zamietol. Má za to, že predmetné rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a trpí vadami, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej. Nestotožnila sa s argumentáciou okresného súdu o tom, že uplatnenie námietky premlčania z jej strany nie je dôvodné, lebo právna úprava vzťahujúca sa na prejednávany prípad je podľa súdu nejednoznačná a preto je nevyhnutné aplikovať ustanovenia o premlčaní v zmysle Obchodného zákonníka. Uvedené právne posúdenie je v priamom rozpore s ust. § 52 a nasl. OZ, výslovne s ust. § 52 ods. 2 OZ a s rozhodovacou praxou súdov vyššieho stupňa a Najvyššieho súdu SR. V zmysle § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa preto na právny vzťah medzi žalobcom a ňou majú vždy prednostne použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť ustanovenia Obchodného zákonníka. Okresný súd však na túto skutočnosť pri svojom rozhodovaní neprihliadal, nakoľko aplikáciou 4 ročnej premlčacej doby v danom prípade došlo k porušeniu ustanovenia § 52 ods. 2 OZ. Ak aj okresný súd konštatoval, že zmluvný vzťah vznikol pred účinnosťou novely ust. § 52 ods. 2 OZ, je nutné podľa nej uviesť, že rozdielna dĺžka premlčania nárokov podľa Občianskeho zákonníka a Obchodného zákonníka bola známa už aj v čase vzniku zmluvného záväzku.

9. Ďalšou odvolacou námietkou žalovanej 2/ bola skutočnosť, že okresný súd podľa nej, dospel k nesprávnemu právnemu záveru, podľa ktorého úverová zmluva neobsahuje neprijateľné podmienky.

Bod 11. čl. IV. predmetnej úverovej zmluvy je bezpochyby neprijateľnou podmienkou, nakoľko spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán výrazne v jej neprospech. Formulácia straty výhody splátok tak, ako je v uvedenom bode 11. čl. IV. úverovej zmluvy uvedená, sa odkláňa od znenia ustanovenia § 565 OZ upravujúceho stratu výhody splátok v neprospech spotrebiteľa. Z predmetného ustanovenia je podľa nej zrejmé, že tento predpokladá zosplatnenie niektorej splátky iba na čas, keď sa právny úkon tohto zosplatnenia dostane do dispozičnej sféry dlžníka a zároveň, že predmetné ustanovenie bodu 11 čl. IV. odporuje aj druhej vete § 565 OZ tým, že na rozdiel od tohto ustanovenia umožňuje zosplatnenie úveru v zásade kedykoľvek. Okolnosť, kedy pristúpila banka k ukončeniu úverového vzťahu zosplatnením/odstúpením od zmluvy je potom podľa nej, celkom irelevantná. Podľa žalovanej 2/ neobstojí ani záver súdu, v zmysle ktorého právny predchodca žalobcu postupoval pri zosplatnení úveru v súlade so zákonom. Zosplatnenie, resp. vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru právnym predchodcom žalobcu ku dňu 15. 04. 2010 oznámením zo dňa 18. 04. 2010 zakladá nezákonnú spätnú retroaktívnu splatnosť pohľadávky žalobcu. Právny predchodca preukázateľne vyhlásil mimoriadnu splatnosť pohľadávky skôr, ako sa oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti objektívne mohlo dostať do dispozičnej sféry oboch žalovaných. Ak navyše okresný súd považoval doručenie listu zo dňa 18. 04. 2010 za účinné doručenie tohto listu až doručením návrhu, potom jej nemal priznať všetky nároky uplatnené v žalobe a v plnej výške, keďže k účinnému zosplatneniu/odstúpeniu od zmluvy mohlo voči dlžníkom dôjsť v súlade s ust. bodu 11. čl. IV. zmluvy o úvere až týmito dňom (doručením odstúpenia druhému z dlžníkov). Podľa nej neobstojí ani tvrdenie okresného súdu, ktorý považoval podmienku podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (splnenie postupu banky ako veriteľa) za splnenú, a to na základe toho, že to malo vyplývať z obsahu samotného oznámenia o zosplatnení a z rozhodovacej praxe súdu, ak oznámenie o zosplatnení jej nebolo reálne doručené.

10. Okresný súd sa nevysporiadal ani s odstúpením o zmluvy a argumentačným lavírovaním žalobcu. Napriek skutočnosti, že žalobca zmenil svoju argumentáciu o podstatnej okolnosti a ona uvedené opakovane namietala, konajúci súd sa týmito námietkami vôbec nezaoberal a v rozsudku sa s nimi nevysporiadal. Žalobca v návrhu na začatie konania argumentoval tým, že jeho právny predchodca pre nezaplatenie jednotlivých splátok pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, avšak po jej námietkach v podanom odpore ohľadne tejto skutočnosti žalobca svoju argumentáciu zmenil a vo svojom vyjadrení k odporu zo dňa 11. 10. 2013 uviedol, že úkon jeho právneho predchodcu, ktorým tento pre nezaplatenie jednotlivých splátok žiadal zaplatenie celého dlhu, je nevyhnutné považovať za odstúpenie od zmluvy v zmysle § 506 Obchodného zákonníka a nie za právny úkon podľa § 565 OZ. Neskôr opätovne právny predchodca konštatoval, že od zmluvy o úvere v žiadnom prípade neodstúpil, ale pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, pričom opakovaná zmena argumentácie žalobcu zostala bez povšimnutia konajúceho súdu.

11. Na záver namietala nesprávne rozhodnutie súdu o priznaní zmluvného úroku po zosplatnení úveru a úroku z omeškania z nezaplateného zmluvného úroku. V tejto súvislosti poukázala na rozsudok Krajského súdu Prešov 1Co/29/2014, ale aj rozsudok Kolégia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 35Odo 101/2002. Má za to, že úverová zmluva neobsahuje všetky zákonom predpokladané náležitosti, a to v zmysle zák. č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom od 01. 01. 2008, ktorý vyžaduje, aby splátka istiny úrokov a iných poplatkov bola uvedená separátne a rozlíšene, nie v súhrne jednou sumou tak, aby bolo pre spotrebiteľa v každom momente zrejmé, čo presne platí a v akej výške. Odmietla i to, že na súdom uloženú povinnosť jej boli poskytnuté splátky vo výške 100 € mesačne, ak uvedená výška splátky je pre ňu likvidačná.

12. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej 2/ považoval rozhodnutie okresného súdu za vecne správne s tým, že trojročná premlčacia doba v Občianskom zákonníku nesmeruje k ochrane spotrebiteľa. Naopak, Obchodný zákonník obsahuje ucelenú právnu úpravu inštitútu premlčania, a v tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia všeobecných súdov. Vzhľadom na skutočnosť, že právny predchodca reálne postupoval pri vyhlásení predčasnej splatnosti v súlade so zákonom, je ustanovenie úverovej zmluvy, ktoré banke de facto umožňovalo vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru už pri omeškaní s jednou splátkou pre toto konanie irelevantné, pretože k vyhláseniu predčasnej splatnosti prišlo až po omeškaní žalovaných s 10-imi splátkami a po niekoľkých výzvach. Jeho právny predchodca zasielal spornú upomienku pred zosplatnením oboch žalovaných, pričom doručenia o prevzatí výzvy súdu bola v konaní predložená, čím jej prevzatie žalovaným bolo preukázané. Nakoľko obaja žalovaní

sú manželia, ktorí mali trvalý pobyt na rovnakej adrese je presvedčený, a v konaní preukázal, že táto výzva sa dostala aj do dispozičnej sféry žalovanej 2/.

13. K námietke priznania úrokov po konečnej splatnosti úveru poukázal na ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, ktoré síce upravuje situáciu predčasného splatenia úveru, avšak aj v tomto prípade je trvanie povinnosti platiť zmluvné úroky viazané na vrátenie peňažných prostriedkov. Má za to, že v právnom poriadku Slovenskej republiky ustanovenie obmedzujúce možnosť požadovať od dlžníkov zmluvné úroky iba do konečnej splatnosti úveru neexistuje.

14. Nestotožnil sa ani s právnym záverom žalovanej 2/, podľa ktorého zmluva neobsahuje zákonom stanovené náležitosti v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, nakoľko zmluva o úvere obsahuje výšku, počet a termíny splátok, keď aj Občiansky zákonník obsahuje len pojem splátka a nie pojem splátka istiny, splátka úroky a splátka poplatku. V doplnení tohto vyjadrenia žalobca k podanému odvolaniu poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 11Co/99/2013, ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo 426/2005.

15. Okresný súd vydal napadnutý rozsudok dňa 18. 12. 2015 s tým, že vec bola predložená Krajskému súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolaciemu, dňa 07. 04. 2016. Dňom 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte „CSP“), ktorý v zmysle §-u 470 ods. 1 stanovuje, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa prvej vety ods. 2 §-u 470 CSP však platí, že právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

16. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ustanovení § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem, rešpektuje ale procesný účinok tých odvolaní, ktoré boli podané do 30. 06. 2016, a ktorý účinok zostal zachovaný aj po 30. 06. 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej (od 01. 07. 2016) účinnej právnej úpravy o odvolaní a odvolacom konaní sa v prípade týchto odvolaní nemôžu uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný (viď tiež závery vyjadrené v rozhodnutí Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 36/1995).

17. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), prejednal odvolanie žalobcu, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ust. § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP, rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) c) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods. 1 CSP.

18. Okresný súd na predmetný právny vzťah aplikoval ustanovenia § 497 a nasl. Obchodného zákonníka v spojení s § 387 a nasl. Obchodného zákonníka týkajúceho sa dĺžky premičacej lehoty a vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Následne pristúpil i k aplikácii ust. § 506, ktoré ustanovenie požaduje od dlžníka vrátenie nielen dlžnej sumy, ale aj úrokov ako ceny poskytnutých peňazí. V tejto súvislosti dospel k názoru, že ak sa dlžník dostal do omeškania pred odstúpením od zmluvy a v omeškaní pokračuje v nadväznosti na pohľadávku, ktorá aj po účinnosti výpovede vyplýva z úverovej zmluvy, je opodstatnené, aby po odstúpení od zmluvy o úvere podľa § 506 dlžník naďalej platil tak úroky z úveru, ako aj úroky z omeškania, ktoré sú buď zmluvne dojednané, alebo zákonné. Následne aplikoval ustanovenia Obchodného zákonníka aj pokiaľ ide o § 369, keď dospel k právnemu záveru, že ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku, ktorým sú aj zmluvné úroky, niet zákonného dôvodu, prečo by žalobca nemohol požadovať aj úrok z omeškania z tohto úroku.

19. Aplikácia vyššie uvedených ustanovení Obchodného zákonníka je však vecne nesprávna a v rozpore s ustálenou judikatúrou všeobecných súdov. Zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovanými dňa 09. 12. 2008 (ďalej v texte „zmluva o úvere“) bola síce uzavretá ako zmluva o úvere, teda zmluva o absolútnom obchode v zmysle § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka, no napriek tomu je nutné predmetnú zmluvu považovať aj za zmluvu spotrebiteľskú. Tento právny záver vyplýva najmä z toho, že žalobca ako dodávateľ vystupoval pri uzavretí tejto zmluvy jednoznačne v rámci predmetu svojej obchodnej a podnikateľskej činnosti a žalovaný 1/ a 2/ vystupovali ako spotrebiteľia, keď pri uzatváraní zmluvy v rámci predmetu svojej obchodnej, ani inej podnikateľskej činnosti nekonali. Zo zmluvy ďalej vyplýva, že

žalovaným 1/ a 2/ bol poskytnutý úver na základe zmluvy o úvere, na základe ktorej právny predchodca žalobcu sa zaviazal poskytnúť žalovaným úver vo výške 19.916,35 € a žalovaní sa ho zaviazali splatiť najneskôr do 15. 01. 2029, a to v splátkach po 166,77 € splatných vždy k 15. dňu kalendárneho mesiaca. Predmetná zmluva o úvere má povahu značne jednostrannej adhézne zmluvy, ktorej obsah rozhodne nenasvedčuje tomu, že by jej uzatváraaniu predchádzali rokovania typické pre uzatváranie zmlúv medzi podnikateľmi. Jej formát na predtlačenom formulári skôr svedčí o tom, že bola uzatváraná bez hlbšej vzájomnej súčinnosti zmluvných strán. Nemožno teda opomenúť, že predmetná zmluva má podobu štandardnej formulárovej zmluvy, ktorá je typická tým, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch a spotrebiteľ spravidla jej obsah nemôže meniť vzhľadom na formulárovú predtlač, čo znamená, že spotrebiteľ podmienky, ktoré sú dané buď príjme (ktoré si však poskytovateľ - dodávateľ sám v predstihu a zjavne v kľude a bez časového stresu podľa svojich predstáv naformuloval) alebo zmluvný vzťah následne nevznikne. Za takéhoto stavu je spotrebiteľ v tomto prípade z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou zmluvnou stranou.

20. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01. 05. 2014 ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

21. V nadväznosti na citáciu vyššie uvedeného ustanovenia odvolací súd poukazuje na to, že predmetná právna úprava precizovala doterajšiu súdnu prax ohľadne aplikácie Obchodného zákonníka na zmluvu o úvere, ktorá bola zároveň zmluvou spotrebiteľskou. Okresný súd správne, ako orgán rozhodujúci o nárokoch spotrebiteľskej zmluvy, je povinný prihliadať na ust. §-u 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka, podľa ktorého všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Uvedené ustanovenie nadobudlo účinnosť 01. 05. 2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou je, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3MCdo 12/2014, ako aj 8MCdo 13/2014).

22. Okresný súd preto nepostupoval správne, ak na predmetný právny vzťah aplikoval ustanovenia Obchodného zákonníka. Okresný súd na základe nesprávneho právneho predpisu posudzoval žalovanou 2/ vnesenú námietku premlčania a zároveň i jej námietky voči nároku žalobcu, na ktoré poukazovala už pred súdom prvej inštancie, čím nevykonal dôkazy navrhované žalovanou 2/ a súčasne je jeho rozhodnutie nepreskúmateľným.

23. Pokiaľ ide o zosplatnenie úveru, v tomto rozsahu je rozhodnutie okresného súdu rozporuplné, ak na str. 7 v prvom odseku popisuje skutkové okolnosti týkajúce sa zosplatnenia úveru, resp. vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 15. 04. 2010, na ktoré zosplatnenie následne aplikoval ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, no napriek tomu v ods. 8 uvádza, že je toho názoru: „že ak sa dlžník dostal do omeškania pred odstúpením od zmluvy a v omeškaní pokračuje v nadväznosti na pohľadávku (vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky), ktorá aj po účinnosti výpovede vyplýva z úverovej zmluvy, je opodstatnené, aby po odstúpení od zmluvy o úvere podľa § 506 dlžník naďalej platil tak úroky z úveru, ako aj úroky z omeškania, ktoré sú buď zmluvne dojednané, alebo zákonné.“ Z uvedeného teda nie je zjavné, či súd vychádzal zo skutkového zistenia, že zo strany žalobcu došlo k mimoriadnemu zosplatneniu úveru alebo k odstúpeniu od zmluvy. Ak by ale v konaní bolo preukázané a k dokazovaniu v tomto smere dosiaľ nedošlo, že zo strany žalobcu došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy, potom odstúpením od zmluvy je zmluva zrušená ex tunc a momentom odstúpenia zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy a vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva.

24. Odvolací súd taktiež nezastáva právny názor, že je irelevantné, kedy došlo k zosplatneniu úveru právnym predchodcom žalobcu, a uvedená okolnosť má dopad na posúdenie platnosti postúpenia pohľadávky na žalobcu teda, či boli splnené podmienky postúpenia predmetnej pohľadávky na žalobcu v súlade s Občianskym zákonníkom, prípadne osobitným zákonom, a to zákonom č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov. Všeobecnú úpravu postúpenia pohľadávky obsahuje Občiansky zákonník v ust. § 524 až 530, čo však nevyklučuje osobitnú úpravu, ktorá je obsiahnutá v Zákona o bankách. Z obsahu spisu totiž vyplýva, že k uzavretiu zmluvy o postúpení portfólia pohľadávok

uzatvorenej dňa 11. 06. 2012 medzi Československou obchodnou bankou a žalobcom, bola evidovaná pohľadávka právneho predchodcu žalobcu Istrobanky, a. s., voči žalovaným s tým, že pohľadávka bola vyhlásená za splatnú k 15. 04. 2010.

25. Vzhľadom na vyššie uvedené zjavne neobstojí argumentácia okresného súdu, ak na právny vzťah medzi stranami sporu aplikoval ustanovenia Obchodného zákonníka, na základe ktorých skutočností dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Bude úlohou okresného súdu opätovne posúdiť nárok žalobcu v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka v spojení so zákonom č. 258/2001 Z. z. účinnom v čase uzavretia zmluvy. Odvolací súd nemohol v tomto smere pri svojom rozhodovaní vychádzať zo skutočností, ktorými sa súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí nezaoberal bez toho, aby strane sporu umožnil sa k novým právnym záverom vyjadriť, prípadne predložiť dôkazy. Okresný súd tak v dôsledku nesprávneho právného posúdenia veci nevykonal dôkazy v zmysle § 295 CSP a doplniť dokazovanie odvolacím súdom, ak okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav vzhľadom na nesprávne právne posúdenie veci, ako aj rozporuplnosť jeho niektorých skutkových zistení, nie je účelné. Odvolaciemu súdu tak neostávalo iné, ako napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. c) CSP).

26. Na záver odvolací súd dopĺňa, že zo strany okresného súdu došlo v súvislosti s vykonávaním dokazovania na pojednávaní dňa 10. 11. 2015 k nesprávnemu procesnému postupu, ak súd po začatí pojednávania „oboznánil prítomných s listinami, ktoré boli doložené po minulom pojednávaní zo strany žalovaných“. Z uvedeného však nie je zrejmé, s akými dôkazmi - konkrétnymi listinami okresný súd prítomné strany oboznámil, a v akom rozsahu bolo dokazovanie listinami vykonané. Na ďalšom pojednávaní dňa 18. 12. 2015 okresný súd k vykonaniu dokazovania už nepristúpil a vyhlásil uznesenie, ktorým dokazovanie vyhlásil za skončené. Procesné dokazovanie je však objektívnym právom upravený postup súdu, ktorého cieľom je získanie skutkových a aj právnych poznatkov významných pre rozhodnutie vo veci samej. Jedným zo štádií dokazovania je vykonanie dôkazov, to znamená, proces získania informácií z ich nositeľa - z dôkazného prostriedku. Ak okresný súd vykonával dokazovanie listinou, potom v zmysle ust. § 204 CSP sa tento dôkaz vykoná tak, že súd listinu alebo jej časť prečíta alebo oboznámi jej obsah. To neplatí ak ide o listinu, ktorej odpis bol strane sporu v priebehu konania doručený a ak listina alebo jej obsah neboli protistranou spochybnené. Z vykonaného dokazovania okresným súdom na jednotlivých pojednávaniach však nevyplýva, či bol dôkaz listinou vykonaný, akým spôsobom, resp., či od neho bolo upustené pre prípad, ak odpis tejto listiny bol strane sporu v priebehu konania doručený, a ak táto listina alebo jej obsah, neboli protistranou spochybnené. Úlohou okresného súdu bude preto vykonať dokazovanie v predmetnej veci v súlade s ust. § 185 a nasl. CSP tak, aby bolo zrejmé, ktoré dôkazy okresný súd vykonal, ktoré nie (na základe akých právnych úvah k uvedenému postupu dospel). Vykonávanie dôkazov na pojednávaní je vyjadrením zásady priamosti občianskeho súdneho procesu, keď výnimky sú možné len za splnenia zákonných predpokladov pre vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania; v tomto prípade súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie. Vzhľadom na vyššie uvedenú vadu konania nebolo dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie v súlade so zákonom, nemožno ho preto ani opakovať, či doplniť (§ 389 ods. 1 písm. b) CSP).

27. Ak ďalej okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia odkazuje, že určité skutočnosti sú mu známe z jeho činnosti, musí byť zrejmé, že ide len o skutočnosti súvisiace s úradným postupom súdu, ktoré sa napriek tomu môžu stať predmetom dokazovania vtedy, ak strana sporu tieto skutočnosti nepozná alebo sa k nim vyjadrí spôsobom, ktorý tento charakter skutočnosti známej súdu z jeho činnosti oslabí. Súd preto i v prípade, ak vychádza zo skutočností, ktoré sú mu známe z jeho činnosti, musí tieto skutočnosti konkretizovať, prinajmenšom odkazom na súdne konania, ktorých predmetom tieto skutočnosti boli.

28. Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. V novom rozhodnutí rozhodne súd v zmysle § 396 ods. 3 CSP aj o trovách odvolacieho konania.

29. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 - § 423 CSP pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 CSP (§ 425 CSP) a prokurátor, ak sa konanie začalo jeho žalobu, alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa ods. 1 § 429 CSP neplatí za podmienok ustanovených v ods. 2 § 429 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).